

תת"ע 9881/05/16 - מדינת ישראל נגד יוסף אבו ח'יה

בית משפט השלום לתעבורה בעכו
תת"ע 9881-05-16 מדינת ישראל נ' אבו ח'יה

לפני כבוד השופטת אסתר טפסה-גרדי
בעניין: 1 מדינת ישראל

באמצעות עו"ד אייל עמאר
נגד
1 יוסף אבו ח'יה
עו"ד וסים אבו ח'יה
המאשימה
הנאשמים

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע ביום 8.3.06, וחלפו למעלה מ-6 חודשים מיום פקיעתו, נהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה ונהיגה כשרישיון הרכב פקע ביום 5.11.13, בתקופה העולה על 6 חודשים.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 16.5.16, בסמוך לשעה 17:40, נהג הנאשם ברכב משא, תוצרת "איסוזו", מ.ר. 3739718, כשרישיון הנהיגה ורישיון הרכב שלו פקעו וללא תעודת ביטוח תקפה.

3. ב"כ המאשימה עתרה **לעונש מאסר על תנאי, לתקופה ארוכה ומרתיעה, פסילה שלא תפחת משנתיים, פסילה על תנאי וקנס משמעותי.**

לטענת המאשימה, מתחם הענישה בעבירה של רישיון נהיגה שפקע למעלה מעשור זהה למתחם בעבירה של מי שלא הוציא רישיון נהיגה מעולם, נוכח המסוכנות הנשקפת מהנהג. המאשימה הפנתה לפסיקה לפיה בעבירה דומה הוטל עונש של מאסר בפועל של 45 ימים, פסילה לשנתיים, מאסר על תנאי ארוך ועונשים נלווים נוספים. לעניין עברו התעבורתי של הנאשם נטען כי הנאשם נוהג משנת '86, ולחובתו 22 הרשעות קודמות, האחרונה משנת 2005.

4. ההגנה טענה כי הנאשם, נכה צה"ל, נקלע למצוקה כלכלית עקב שריפה אשר ארעה בעסק שהקים, לאחר פרישתו מצה"ל, וכתוצאה מכך הוכרז כפושט רגל. ביום 18.5.17 קיבל הפטר מבית המשפט (פש"ר 48413-01-11). נטען כי הנאשם לא חידש את רישיון הנהיגה עקב חובותיו. לעניין האירוע, ציין סנגורו, כי מדובר בעבירה ראשונה מסוגה לנאשם, בה נתפס הנאשם, בסמוך לכפר בו הוא מתגורר, בעת שנסע לשלם שכר לימוד למוסד בו לומדת בתו, על מנת שיתאפשר לה להשתתף במבחן. צוין כי הנאשם מודה בטעות שעשה.

לעניין עברו התעבורתי, נטען כי מדובר בעבירות טכניות בלבד ואין כל ראייה למסוכנות הנשקפת ממנו. כן צוין כי הנאשם מבקש כעת, לאחר שהסדיר חובותיו, להוציא רישיון חדש. ההגנה הציגה פסיקה, על פיה, לשיטתה, ניתן להסתפק

בעונשים קלים מאלה שהציגה המאשימה.

קביעת מתחם הענישה

5. סעיף 40ג(א) לחוק העונשין קובע כי מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה שביצע הנאשם, ייקבע בהתאם לעיקרון ההלימה הקבוע בסעיף 40ב לחוק. לשם מציאת היחס ההולם בין העבירה, מידת אשמו של העבריין והעונש, יתחשב בית המשפט בחומרת העבירה, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

חומרת העבירה, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו

6. נהיגה, כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מעשור, נחשבת בפסיקה כנהיגה על ידי מי שלא הוציא רישיון נהיגה מעולם, נוכח המסוכנות והסיכון הכרוכים בה. כשירותו של נהג לנהוג לאחר זמן כה רב מוטלת בספק, וכדברי כב' השופטת ד' ורד בתת"ע (ת"א) 908-05-11 **מדינת ישראל נ' רג'ואן**, (מיום 23.1.12):

"נהיגה ללא רישיון תקף שפקע לפני שנים רבות אינה מגלמת אך ורק עבירה טכנית. לשם חידוש הרישיון על הנאשם לעבור מבחן מעשי ועיוני היות וההנחה היא כי נוכח הזמן הרב שחלף, ההכשרה לנהיגה שקיבל בעבר אינה עוד אפקטיבית."

וראו עוד פל' (רמ') 165/07 **מדינת ישראל נ' סולטן** (מיום 9.7.09).

7. כן ראה דברי כב' השופט מרדכי כדורי בתתע (י-ם) **4310-07-10 מדינת ישראל נ' פריג' אבו עצא (להלן - עניין פריג')**:

"עבירה של נהיגה לאחר שתוקף רישיון הנהיגה פקע, כשהיא לעצמה, אינה בעלת חומרה יתרה. כך, כאשר רישיון הנהיגה פקע בפרק זמן של עד 6 חודשים קודם לאירוע העבירה הינה מסוג ברירת משפט בלבד, בה הנהג אינו נדרש להתייצב בביהמ"ש."

ברם, ככל שמתארך משך הזמן שחלף מאז פקיעת הרישיון ועד למועד הנהיגה הולך ומטשטש ההבדל בין נהיגה בזמן פקיעה לבין נהיגה בהעדר רישיון נהיגה. נהג אשר אינו מורשה לנהוג זמן רב נדרש לנקוט מספר פעולות לשם חידוש רישיונו, ובכלל זאת בחינה של כישורי הנהיגה שלו. (הדגשה שלי - א.ט.ג.).

מדיניות הענישה

8. בעפ"ת (י-ם) 9741-06-10 **מדינת ישראל נ' זגורי**, (מיום 31.10.10), דחה ביהמ"ש את ערעור המדינה על קולת העונש שהטיל ביהמ"ש קמא על נאשם שהורשע ב-5 עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, כשרישיון הנהיגה פקע בשנת 2001 והעבירות בוצעו בין השנים 2007-2010, כשבעברו 25 הרשעות בתעבורה, ורישיון הנהיגה לא חודש

עמוד 2

עקב אי תשלום קנסות. ביהמ"ש השית על הנאשם **פסילה בת חודש בחופף להפעלת שני עונשי פסילה על תנאי מדו"חות קודמים, לתקופה של 3 חודשים כל אחד, ובסה"כ 6 חודשי פסילה, והוטלו עליו 60 ימי מאסר מותנה**. בדחותו את הערעור קבע ביהמ"ש:

"בענייננו, אל מול ריבוי העבירות בהן הורשע המשיב, כמו גם עברו התעבורתי המכביד הכולל 25 הרשעות בעבירות תעבורה (אף כי כמחצית מתוכן הן "עבירות טכניות"), עמדה העובדה כי **אין מדובר באדם הנוהג ללא רישיון נהיגה כלל, אלא שרישיון הנהיגה שלו לא חודש בשל קנסות כספיים. אף שאין להקל ראש גם בכך, ברי כי החומרה הגלומה בה אינה גבוהה כבראשונה. בהתייחס לאלה, ולכך כי כעולה מהמסמכים שהוגשו על ידי המערער הוא פעל לתשלום הקנסות שהושטו עליו, כך שכיום הוא לכאורה קרוב להוצאת רישיון נהיגה חדש, אינני רואה מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא, אף שהוא נוטה לקולא.**" (הדגשה שלי - א. טפטה-גרדי).

9. בעפ"ת (ים) 4420-09-12 **מ"י נ' פכורי** (29.1.13), בעבירה שניה של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מעשור בשל קנסות, בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם, והיותו אב לארבעה, קבע כב' השופט א' כהן, כי אין מקום להטיל מאסר, אימץ את גזר הדין לעניין **המאסר המותנה של חודש למשך 3 שנים, וקבע כי יש להגדיל את הקנס שנקבע (1,000 ₪) והעמידו על סך 5,000 ₪.**

10. בעפ"ת 11890-05-14 **סולומון בליה נ' מדינת ישראל** (7.9.14) - שם פקע רישיונו של נהג כעשור, כב' השופטת נ' אהד התערבה בעונש שהטיל בית משפט קמא, ביטלה מאסר בן חודשיים ימים (הערעור נסב נגד רכיב המאסר), והותירה את רכיבי הענישה האחרים, **מאסר מותנה בן 9 חודשים למשך 3 שנים, פסילה בת 24 חודשים, פסילה על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים, בציינה:**

"בענייננו, אמרתי במספר רב של פסקי דין כי מקום שהעבירה המיוחסת לנאשם הינה נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ולעבירה זו לא נלווית עבירת תעבורה נוספת, הרי העונש הראוי הינו פסילה בפועל בלבד כשמשך תקופת הפסילה ייקבע עפ"י עבר תעבורתי, משך התקופה בה לא היה לנאשם רישיון נהיגה תקף, ככל שהתקופה ארוכה יותר כך הפסילה בפועל תהא ארוכה יותר ונקבע כי התקופה הראויה הינה בין 3 ל-9 חודשי פסילה."

11. בתת"ע 7257-02-17 **מדינת ישראל נ' אמיתי עמוס**, הורשע נאשם, לאחר שנהג בשני אירועים שונים, בפער של כחודש וחצי ביניהם, כשרישיון הנהיגה שלו פקע, תקופה של כעשור, וללא פוליסת ביטוח תקפה. בהתייחסה למתחם הענישה בעבירת של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע תקופה ארוכה, קבעה השופטת ע' יהב, כי זו כוללת פסילה בפועל של 3 חודשים ועד 24 חודשים מלווה ברכיבי ענישה נוספים ולעיתים אף ברכיב של מאסר על תנאי ועד מאסר אף לתקופה קצרה שיכול וירוצה בעבודות שירות.

בציינה את כי הנאשם עושה מאמצים גדולים לשקם את חייו, קבעה כב' השופטת יהב כי יש להסתפק ברכיב של מאסר מותנה, וקבעה **קנס בסך 800 ₪, פסילה ל - 9 חודשים, פסילה על תנאי של 8 חודשים למשך 3 שנים ומאסר מותנה של 5 חודשים למשך 3 שנים.**

12. בתת"ע (י-ם) 8853-09 ו- 2536-01-13 **מדינת ישראל נ' כהן**, מיום 12.8.13 (להלן - עניין כהן),

הורשע הנאשם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף וללא ביטוח. וכן הורשע בעוד שלושה תיקים נוספים שעניינם נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ונהיגה ללא ביטוח. בגזר דין זה כב' השופט א' טננבוים עמד בהרחבה על התופעה הבעייתית של נהגים הנוהגים שרישיונם מעוכב בשל בעיות כספיות בין היתר בגין חובות להוצאה לפועל וקנסות שלא שולמו. במקרה שם, בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם והסתבכותו בגין חובות כלכליות, ביהמ"ש גזר על הנאשם **30 ימי מאסר בפועל ומאסר על תנאי של שלושה חודשים**. ביהמ"ש קבע כי מתחם הענישה בעבירות דנא נע בין פסילה לתקופה משמעותית בנוסף לרכיבי ענישה נוספים, לבין מאסר בפועל לתקופה קצרה או ארוכה שיכול להיות גם בעבודות שירות, הכל בהתאם לנסיבות.

בהתייחסו לרכיבי העונש שיש להשית במקרה בו נאשם נוהג פעם אחר פעם כשרישיון הנהיגה פקע, עקב חובות להוצאה לפועל או קנסות שלא שולמו, מציין כב' השופט א' טננבוים את הבעייתיות ברכיבי הענישה של פסילה וקנס, וכך בלשונו שם:

"הניסיון מלמד כי חלק גדול מנהגים אלה גם לא מתייצבים בבית המשפט, ונשפטים בהעדרם לפסילה ו/או קנס נוסף... מניסיונו נהג שנתפס והמשיך לנהוג מסתבך ברצף של קנסות ופסילות שאין לו כל אפשרות מעשית לצאת ממנה לבדו, וכך הוא נידון לעונש של "שלילת עולמים"...
... אין טעם בקנס, משום שהנאשם ממילא לא משלם וזו הסיבה להסתבכותו, אין טעם בפסילה, משום שהוא הוכיח על עצמו כי הוא נוהג ללא רישיון."

הפסיקה שהגישה ההגנה

13. 5225-08-10 - הנאשם הורשע בעבירה של נהיגה כשתוקף הרישיון פקע מזה כ - 3 וחצי שנים ונדון לקנס בסך 1,000 ₪, פסילה לתקופה של 3 חודשים ופסילה על תנאי בת 3 חודשים למשך שנתיים.

מקרה זה אינו דומה לעניינו, שכן בנסיבות בהן רישיון נהיגה פקע מזה כ - 3 וחצי שנים בלבד, רף הענישה נמוך יותר.

העונש הראוי לנאשם

14. עבירה של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מעשור היא עבירה חמורה והעונש ההולם לה הוא עונש הדומה לעבירה של מי שנוהג ללא שהוכשר לנהיגה כלל.

הנאשם נוהג משנת '86, ולחובתו 22 הרשעות קודמות, האחרונה משנת 2005. בין הרשעותיו אי ציות לתמרורים, חוסר לוחית זיהוי, הסעת נוסע לא חגור, נהיגה ללא חגורת בטיחות, נהיגה במהירות מופרזת, שימוש בטלפון, שלא באמצעות מיקרופון ועוד.

15. חוק העונשין מאפשר סטייה ממתחם הענישה שנקבע ככל שקיימים סיכויי שיקום גבוהים. על פי סעיף 40 לחוק העונשין נדרש בית המשפט למצוא כי הנאשם השתקם או כי "יש סיכוי של ממש שישתקם".

בהתייחס לנסיבות שיש בכוחן להצדיק סטייה לקולא מן המתחם, נקבע בין היתר כי עבר נקי, תסקיר המגלה פוטנציאל שיקומי של ממש תוך קביעה כי הסיכוי להישנות עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר, התנהגות המעידה על רצון כן

להשתקם ועוד, עשויים להצדיק סטייה לקולא ממתחם הענישה [ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל].

16. הנאשם, נכה וגמלאי צה"ל, נקלע להליך פשיטת רגל, ועקב כך לא חידש את רישיון הנהיגה. ביום 18.5.17 קיבל הפטר מבית המשפט (פש"ר 48413-01-11), לאחר שהסדיר את חובותיו וכעת הוא מבקש לחדש את רישיון הנהיגה שלו.

יצוין כי עסקינן בעבירה ראשונה מסוגה והנאשם הודה בטעות שעשה ונטל אחריות על מעשיו.

לאור האמור מצאתי כי יש מקום לסטות ממתחם הענישה שנקבע.

17. **העונש ההולם בעבירות שבפנינו נע בין פסילה ארוכה (בנוסף לרכיבי ענישה נוספים) לבין מאסר בפועל שיכול שירוצה בעבודות שירות (ביחד עם רכיבי ענישה נוספים) ועד למאסר בפועל מאחורי סורג ובריח למספר ימים או חודשים והכל תלוי בנסיבות התיק ובנסיבותיו האישיות של הנאשם.**

18. לאחר ששמעתי את ב"כ הצדדים וטיעוניהם, שקלתי את האינטרס הציבורי, עינתי בפסיקה, נתתי דעתי לכך שמדובר ראשונה מסוגה לנאשם, אך מנגד התרשמתי מנסיבותיו האישיות של הנאשם, הזדקקותו לרישיון הנהיגה לפרנסתו ומאמציו להשתקם, הגעתי למסקנה שאין מקום למצות עמו את הדין.

19. אשר על כן, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. אני דנה את הנאשם ל-3 חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך 3 שנים. לבל יעבור בתקופה הנ"ל עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, או של נהיגה בזמן פסילה.

2. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 7 חודשים.

כפי שעולה מכתב האישום, ועל פי הצהרת ב"כ הנאשם הוא אינו מחזיק רישיון תקף להפקדה.

לפיכך, הפסילה בתיק זה בתוקף מהיום ותחושב 4.3.18 יום בו נפסל הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו, הפסילה תחשוב בכפוף לסיום כל פסילה תקפה קודמת שטרם הסתיימה או חושבה.

לתשובת לב הנאשם, חישוב הפסילה בפועל הינו במשרד הרישוי, וכל עוד לא דאג הנאשם לחישובה וקבלת רישיון נהיגה תקף הנהיגה אסורה עליו והוא עלול להיחשב כנוהג בזמן פסילה.

3. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך שנתיים לבל יעבור עבירה בה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה לפקודת התעבורה.

4. אני דנה את הנאשם לתשלום קנס בסך 800 ש"ח.

הקנס ישולם ב- 2 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מתאריך 1.8.18.

על הנאשם לפנות בשעות הקבלה למזכירות לשם קבלת שוברי התשלום.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, ו' תמוז תשע"ח, 19 יוני 2018, במעמד ב"כ המאשימה וב"כ הנאשם.